

Datum 2025-06-05

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A188.030/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Er referens Ju2025/00676

Polisens användning av AI för ansiktsigenkänning i realtid (Ds 2025:7)

Sammanfattning

Polismyndigheten är positiv till att förslagen innebär att AI-system för biometrisk fjärridentifiering i realtid ska få användas fullt ut i den utsträckning EU:s AI-förordning medger och tillstyrker att förslagen genomförs. Polismyndigheten lämnar dock följande synpunkter.

Polismyndighetens synpunkter

Tekniken ska få användas för att utreda och lagföra brott

I utredningen konstateras att det för vissa av de brott som omfattas av bilaga II till AI-förordningen kan följa fyra års fängelse även för försök, förberedelse och stämpling till brott, enligt svensk rätt. Utredningen menar att även de osjälvständiga brottsformerna i dessa fall omfattas av undantaget i artikel 5.1 h (iii) och den av utredningen föreslagna bestämmelsen i 3 §. Polismyndigheten anser att det bör övervägas om 3 § kan justeras så att detta framgår direkt av lagtexten i syfte att undvika framtida tillämpningssvårigheter.

Tillstånd ska få beslutas av åklagare och allmän domstol

Utredningen föreslår att åklagare ska pröva frågan om tillstånd att använda AI-system för ansiktsigenkänning i realtid för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet samt att allmän domstol ska pröva tillstånd att använda tekniken för att utreda brott, lagföra en person eller verkställa påföljd. Polismyndigheten vill i denna del ansluta sig till de synpunkter som Åklagarmyndigheten lämnat i sitt remissvar som innebär att beslut om tillstånd endast ska prövas av åklagare.

En ny ansökan ska krävas om grunden för tillstånd ändras

Av utredningen framgår att en ny ansökan om tillstånd att använda AI-system för ansiktsigenkänning i realtid ska krävas om grunden för ett meddelat tillstånd ändras från att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet till att utreda eller lagföra brott.

Polismyndigheten bedömer att det kommer finnas situationer då behovet av att fortsätta använda tekniken för att identifiera en person kvarstår även efter att en förundersökning inletts eller att behovet till och med blivit mer angeläget då. Det vore mycket otillfredsställande om teknikanvändningen skulle behöva upphöra i väntan på en ny prövning i en sådan situation. För att möjliggöra en sömlös användning av tekniken när grunden för tillstånd ändras och i de fall då övriga förutsättningar bedöms vara uppfyllda bör det övervägas om ett tillstånd som meddelats i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet kan gälla i avvaktan på en ny prövning av om tillstånd kan ges i syfte att utreda eller lagföra brott. En sådan reglering skulle företrädesvis kompletteras med samma regler om att ansökan ska göras utan onödigt dröjsmål och senast inom 24 timmar.

Alternativt önskas ett förtydligande om att det inte finns några hinder för att fortsätta använda tekniken i enlighet med 13 och 14 § i de fall ett beslut om tillstånd i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet har upphävts på grund av att förundersökning har inletts.

Konsekvenser för Polismyndigheten**Ekonomiska konsekvenser**

Polismyndigheten delar inte utredningens uppfattning att användningen av tekniken kan ersätta den granskning som annars måste ske av en fysisk person och på så sätt minska arbetsbördan och minska kostnaderna för myndigheten, jfr s. 145. Eftersom syftet är att i realtid kunna identifiera eftersökta personer kräver det personal som omedelbart kan ta emot och agera på informationen. Det kommer också krävas att en fysisk person granskar bildmaterialet för att bedöma resultaten som AI-systemet genererat och säkerställa identifieringen innan Polismyndigheten kan agera på informationen.

Den föreslagna lagstiftningen utgör inte någon skyldighet för Polismyndigheten att använda AI-system för ansiktsigenkänning men om tekniken ska kunna användas och få önskvärd effekt på brottsbekämpningen kommer det innebära ökade kostnader för myndigheten. Införande av en bred användning av tekniken kräver fortsatt utbyggnad av olika former av inhämtning av kameramaterial, vidareutveckling av AI-förmågor samt

förstärkning av infrastruktur för lagring, bearbetning, datatransmission med mera. Kostnaden uppskattas till 50–100 miljoner kr årligen vilket inte ryms inom nuvarande anslagstilldelning. Beloppet är till viss del medtaget i budgetunderlaget för åren 2026–2028, men täcker inte hela kostnaden.

Yttrandet har beslutats av rikspolischefen Petra Lundh efter föredragning av juristen Anna Bylund. Vid den slutliga handläggningen har rättschefen Gunilla Hedwall och juristen Elin Schmid deltagit.

POLISMYNDIGHETEN

Petra Lundh

Anna Bylund

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli